Rekomendacja w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika stopy procentowej POLSTR (lub indeksów z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) przy zawieraniu NOWYCH UMÓW dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego

Dokument Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych

Rekomendacja w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika stopy procentowej POLSTR (lub indeksów z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) przy zawieraniu NOWYCH UMÓW dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego

Rekomendacja została przygotowana w celu zapewnienia poprawności stosowania w umowach wskaźników referencyjnych przez podmioty rynku finansowego. Cel ten wynika z „ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1011 z 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014" z uwzględnieniem jego późniejszych zmian (dalej łącznie jako Rozporządzenie BMR).

Rekomendacja została przygotowana przez Strumień Produkty Bankowe Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych na podstawie analiz i dyskusji ekspertów. Na rekomendację składają się poniższe zalecenia dotyczące zasad naliczania odsetek.

Dodatkowo celem rekomendacji jest wskazanie podmiotom rynku finansowego **najlepszych praktyk w zakresie stosowania wskaźnika stopy procentowej POLSTR** (Polish Short Term Rate) lub indeksów z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR do ustalania oprocentowania zmiennego przy **zawieraniu z klientami nowych umów dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym**.

Rekomendacje zawarte w dokumencie nie mają charakteru obligatoryjnego i mogą być stosowane na zasadzie dowolności z uwzględnieniem specyfiki danego podmiotu rynku finansowego, a także klientów z którymi zawierane są umowy.

Podmioty rynku finansowego mogą stosować wskaźnik stopy procentowej POLSTR (lub indeksy z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) w innym zakresie niż wynika to z niniejszej rekomendacji. Rekomendacje zawarte w dokumencie są ograniczone wyłącznie do stosowania wskaźnika stopy procentowej POLSTR (lub indeksów z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR), natomiast podmioty rynku finansowego mogą stosować także inne stawki, stopy referencyjne lub wskaźniki referencyjne, w tym w szczególności stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego (o ile nie stoi to w sprzeczności z przepisami prawa), co pozostaje poza zakresem rekomendacji.

Podmioty rynku finansowego mogą również stosować, na potrzeby określania oprocentowania w umowach, wskaźnik stopy procentowej POLSTR (lub indeks z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) w sposób inny niż opisany w niniejszej rekomendacji.

Analogicznie, podmioty rynku finansowego nie są związane zakresem zaproponowanych w rekomendacji obowiązków informacyjnych.

WSTĘP:

1. Rekomenduje się, aby w związku z zawarciem umowy z klientem odsyłać do Regulaminu Indeksu Stopy Procentowej POLSTR, a w przypadku Rodziny Indeksów Składanych POLSTR do Regulaminu Rodziny Indeksów Składanych POLSTR (zwanych dalej **Regulaminami** lub w zakresie każdego z nich **Regulaminem**) opublikowanymi na stronie internetowej Administratora. Informacje powinny odsyłać także do Oświadczenia Administratora Indeksu Stopy Procentowej POLSTR, a w przypadku Rodziny Indeksów Składanych POLSTR do Oświadczenia Administratora Rodziny Indeksów Składanych POLSTR, o których mowa w art. 27 Rozporządzenia BMR. Informacje dodatkowe dla klientów powinny być przygotowane także w oparciu o te dokumenty.
2. Publikacja i udostępnienie wskaźnika stopy procentowej POLSTR (lub indeksów z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) odbywa się na podstawie Regulaminów.
3. Niniejsza rekomendacja nie odnosi się do sposobu ustalania marż produktowych oraz różnego rodzaju formuł wyliczania oprocentowania, które stanowią standardowy składnik wyliczenia końcowego oprocentowania i mogą być stosowane w umowach łącznie z wskaźnikiem stopy procentowej POLSTR (lub indeksami z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR).

KLIENT INDYWIDUALNY (KONSUMENT)

Kredyty hipoteczne oraz kredyty i pożyczki inne niż hipoteczne

Przy określaniu rekomendacji dla kredytów i pożyczek dla klienta indywidualnego zostały wzięte pod uwagę takie czynniki jak:

- szeroki i łatwy dla klientów dostęp do publikacji na stronach Administratora wysokości wskaźnika POLSTR 1M Stopa Składana,
- łatwa i zrozumiała dla klientów formuła wyznaczania wysokości oprocentowania dla kredytów z wykorzystaniem rekomendowanej metody,
- możliwość skutecznego, z odpowiednim wyprzedzeniem przed wymagalnym terminem płatności, informowania klientów o wysokości raty kredytowej przypadającej do spłaty.

Przyjmowana wartość wskaźnika POLSTR 1M Stopa Składana to wartość udostępniona przez Administratora zgodnie z Regulaminami przed rozpoczęciem każdego kolejnego okresu odsetkowego i aktualizowana przez podmioty rynku finansowego w kolejnych okresach odsetkowych.

Rekomendacja nr 1

Dla kredytów z oprocentowaniem zmiennym rekomenduje się oprocentowanie bazujące na wskaźniku POLSTR 1M Stopa Składana dla jednomiesięcznego okresu odsetkowego.

Rekomendacja nr 2

Dla kredytów z oprocentowaniem okresowo stałym, po zakończeniu okresu obowiązywania tego oprocentowania, klient może wykonywać umowę z oprocentowaniem okresowo stałym lub oprocentowaniem zmiennym zdefiniowanym w tej umowie (rekomendowane oprocentowanie zmienne bazujące na wskaźniku POLSTR 1M Stopa Składana dla jednomiesięcznego okresu odsetkowego).

Uzasadnienie rekomendowanych zasad

Zasady opisane powyżej w Rekomendacji 1 i 2 zostały uznane przez Strumień Produkty Bankowe Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych jako najlepszy kompromis pomiędzy częstotliwością zmiany stopy procentowej, która powinna następować w okresach najbardziej zbliżonych do okresów zmiany stóp procentowych występujących na rynku (a więc okresów dziennych - overnight), a uwzględnieniem słusznych interesów konsumenta. Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana daje możliwość informowania o wysokości oprocentowania przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, dzięki czemu konsument ma zapewnioną z odpowiednim wyprzedzeniem informację o wysokości należnego oprocentowania i czas na zgromadzenie należnych środków.

KLIENT BIZNESOWY

Kredyt w rachunku bieżącym (overdraft)

Rekomendacja

Rekomenduje się, aby na potrzeby ustalania oprocentowania był wykorzystywany wskaźnik stopy procentowej POLSTR opracowywany i publikowany przez Administratora. Dla danego dnia w okresie odsetkowym przyjmowana powinna być ostatnia publikowana w tym dniu wartość wskaźnika przez Administratora. W przypadku braku publikacji wskaźnika w danym dniu przyjmowana jest ostatnia opublikowana wartość tego wskaźnika.

Uzasadnienie Rekomendacji

Zasady opisane w Rekomendacji biorą pod uwagę dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych i tym samym odzwierciedlają aktualne informacje rynkowe i pozwalają na codzienne aktualizowanie kosztów finansowania.

Kredyt/pożyczka inne niż kredyt w rachunku bieżącym

Rekomendacja nr 1

Dla kredytów/pożyczek innych niż kredyt w rachunku bieżącym rekomenduje się, aby oprocentowanie zmienne bazowało na wskaźniku stopy procentowej POLSTR **składanym przez podmiot rynku finansowego** według metody polegającej na przesunięciu okresu obserwacji **do 5 dni** roboczych w tył (5 days lookback shift).

Rekomendacja nr 2

W związku ze zróżnicowaniem struktury klientów biznesowych obsługiwanych przez podmioty rynku finansowego wskazane jest, aby stosować zasady ustalania oprocentowania bazujące na wskaźniku POLSTR 1M Stopa Składana.

Przyjmowana wartość wskaźnika POLSTR 1M Stopa Składana to wartość udostępniona przez Administratora zgodnie z Regulaminem przed rozpoczęciem każdego kolejnego okresu odsetkowego i aktualizowana przez podmioty rynku finansowego w kolejnych okresach odsetkowych.

Uzasadnienie rekomendowanych zasad

Zasady opisane w Rekomendacji nr 1 biorą pod uwagę dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych i tym samym odzwierciedlają aktualne informacje rynkowe i pozwalają na codzienne aktualizowanie kosztów finansowania. Pozwalają również na efektywne zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej. Wykorzystanie przesunięcia okresu obserwacji do pięciu dni (5 days lookback shift) umożliwia przekazanie informacji o wysokości odsetek przed terminem ich płatności. Z uwagi na powyższe, metoda ta została zaproponowana jako pierwsza z rekomendowanych.

Niejednokrotnie występuje potrzeba poinformowania o wysokości odsetek przed rozpoczęciem danego okresu odsetkowego, dlatego też alternatywnie zaproponowana została zasada wskazana w Rekomendacji nr 2. Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana umożliwia informowanie o wysokości oprocentowania przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, dzięki czemu klient uzyskuje informację o wysokości należnego oprocentowania wcześniej niż w Rekomendacji nr 1.

KLIENT INDYWIDUALNY (KONSUMENT) I BIZNESOWY

Rachunki bankowe

Obejmują: rachunki rozliczeniowe w tym rachunki bieżące, rachunki pomocnicze, rachunki VAT oraz rachunki powiernicze, rachunki zastrzeżone (escrow), rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, depozyty o oprocentowaniu zmiennym, rachunki oszczędnościowe, rachunki kaucji, rachunki sum depozytowych, cash pool oraz depozyty zabezpieczające.

Rekomendacja

Rekomenduje się, aby na potrzeby ustalania oprocentowania był wykorzystywany wskaźnik stopy procentowej POLSTR opracowywany i publikowany przez Administratora. Dla danego dnia w okresie odsetkowym przyjmowana powinna być ostatnia dostępna w tym dniu wartość wskaźnika POLSTR udostępniona przez Administratora. W przypadku braku publikacji wskaźnika w danym dniu przyjmowana jest ostatnia opublikowana wartość tego wskaźnika.

Karty kredytowe i chargé

Rekomendacja

Rekomenduje się, aby podmioty rynku finansowego dla danego okresu rozliczeniowego przyjmowały wartość wskaźnika POLSTR 1M Stopa Składana udostępnianą przez Administratora z dowolnego dnia przypadającego w okresie ostatniego miesiąca i aktualizowały w kolejnych okresach rozliczeniowych, zgodnie z umową zawartą z klientem.

Uzasadnienie rekomendowanych zasad

Zasady rekomendowane dla produktów z grupy rachunków bankowych oparte są o wskaźnik stopy procentowej POLSTR, który najlepiej odzwierciedla dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych.

Zasady wskazane dla kart kredytowych i chargé z uwagi na specyfikę tych produktów (karty te funkcjonują w oparciu o miesięczny cykl rozliczeniowy, dla którego ustalane jest oprocentowanie, obowiązujące w trakcie tego cyklu), zostały uznane jako rozwiązanie uwzględniające częstotliwość zmiany stopy procentowej, która powinna następować w okresach najbardziej zbliżonych do okresów rozliczeniowych (jednomiesięcznych). Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana daje możliwość ustalenia oprocentowania z góry, zarówno na moment zawarcia umowy z klientem jak i w trakcie trwania umowy dla danego okresu rozliczeniowego.